

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
 Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50 kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr. árával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

H I R D E T É S E K

Négyházas petit-sor egyszeri közléséért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár.
A nyitásban:
 minden négyházas garmond sor díja 15 kr.
 Felvétel összeköttetésben levő hirdető-irodák, elő-
 fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 37. sz.) küldendők.
 Kéziratok vissza nem adandók.
 FELELŐS SZERKESZTŐ: HOHLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.
 — vasárnap reggel. —

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
 (Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
 A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

2061. 1895. szám
Közgyűlési meghívó.
 Léva város képviselő testülete folyó 1895-ik évi május hó 16-án délután 4 órakor a városbáz termében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a városi képviselő testület tagjait tisztelettel meghívom.

A tanácskozás tárgya
 Léva város képviselő-testületének folyó 1895. évi április hó 2-án 1775. szám alatt hozott előzetes határozata folytán özv. Mészáros Józsefné és fia Mészáros László lévai birtokosoktól a város javára megszerzendő homokbánya és szőlő terület megvétele iránt „az 1886-ik évi XXII-ik t. cz. 110. §. szakasza értelmében“ szükséges végleges határozat meghozatala, esetleg az adásvételi szerződés elfogadása.

Léván, 1895. évi április hó 15.
 Máriássy István,
 polgármester.

Az igazi árvák.

Az emberiség teremtő zsenijének nincs szebb alkotása a haza eszméjénél. Nemcsak a faji és nyelvi összetartozás tudata van kifejezve ebben, hanem a kölcsönös jogvédelem, s mindazok a nagy erkölcsi és anyagi előnyök, a melyeket a társulás közössége nyújthat csak. — Nagy czélokért csak egyesített erő küzdhet; s midőn megtanulta az emberiség, hogy közös érdekeiket eszményi kapcsolatokkal kössék össze, ezzel megvetették alapját az állam eszméjének. Minél szélesebb körben mozog a modern állam eszméje, annál szükségesebb felölelni neki mindazokat a kötelességeket, melyek az ember összes életviszonyaira kiterjednek. — S miután az egyházat leszorította lassanként a humanitárius feladatok teréről s a közoktatás-ügygel kapcsolatosan kezébe ragadta a közművelődési és emberbaráti feladatokat, méltán megvár-

hatjuk tőle, hogy e téren is kifogástalanul állja meg helyét. — Különben csak mi veszítettünk a cserével!

Sajnos, hogy nálunk az államnak humanitárius dolgok iránt az érzelme még kevéssé kifejlődve, sőt a feladatokat még nem is illesztette bele munkakörébe. — Ráutalja egyszerűen a társadalomra, és leggyakrabban segély nélkül hagyja azokat, a kik leginkább reá szorulnának a támogatásra.

Hogy csak többet ne említsünk, ilyen rendezetlen állapotban szynlódik hazánkban a szegényügy és főleg az elhanyagolt lelenckérdés.

Ki tudná megszámlálni, hány szerencsétlen gyermek pusztul el évenként védtelenül a legszázalomramúltabb nyomorban, a kiknek összes bűnük születésük volt!! Pedig ez a kített vagy szülőitől elhanyagolt gyermek talán még szerencsétlenebb tagja a társadalomnak, mint az az apátlan, vagy anyátlar árva.

Nincs a világon kultur-állam, ahol a kitalított csecsemőknek menedékhelyet ne nyujtanának, csak nálunk vannak kitéve védtelenül a nyomornak és az elpusztulásnak. Pedig nincs inhumánusabb dolog a világon, mint mikor egy ártatlan gyermeknek könyei az éhség miatt hullanak.

Magyarországnak nincs egyetlen állami lelenckintézete. — Még a Balkán-államok is jobban megbeesülik az emberanyagot s Észak-Oroszország magasan áll felettünk az elhagyott gyermekek istápolásában. — Nálunk még életük jogát sem védi a törvény s kiszolgáltatjuk minden ellenőrzés nélkül őket a társadalmi könyörületnek.

Igy nevedeknek azután minden gondozás nélkül a tolonczházakban és kerületi börtönökben, ahol testileg és lelkieleg idejekorán tönkre jutnak. Pedig a társadalomnak nem volna joga az állami és erkölcsi törvények áthágásáért büntetni azt a tagját, a kit ezeknek tisztelésére meg nem tanítottak.

Minden hónap elsején szemlét tart másodpercnyi pontossággal és buzgósággal a szederfacsemeték felett, melyekkel elárasztotta az összes községi falkolákat annyira, hogy nincs hely a többi gyümölcsfa számára. Minek is nekünk a finom zamatos körte, mikor lesz a jövő században szeder quantum satis? Mi a gutának volna az alma, barack, cseresnye, spanyol meggy? Ez mind kőfész. Ott lesz a jó szeder. Oltatlan lesz, ugy jobb. Az oltott nagyon émelgyős az édesség miatt. Értjük be vele és köszönjük meg a főbíró, pardon „Selyem király“ ő felségének, hogy ily alaposan gondoskodik a leendő selyem viganók jövőjéről s gyümölcs iránti jámbor igényeink kielégítéséről.

Ha elvégezte szemléjét — néhány percz alatt meg van — kiadja egész hónapra szóló legfelsőbb parancsait, felveszi a gázsi havi részletét. Mig ez tart, jegyző, bíró, akarám mondani kanczellár és miniszterelnök fél lábban áll, folytonosan bókól nagy alázattal s kitünő elismeréssel adózik a viágegyetem valamennyi selyemben és szederfában utazó vigéczének.

Birodalmait havonként beutazza, de minden királyi fény és bibor nélkül. Inkognitóban, mert nem barátja a tisztelgéseknek és udvarlásoknak. Ha azonban reprezentálni akar, akkor kezében királyi szederfa pálcza, arcán felséges fény és nyugalom tanyáz. Oly büszke méltósággal lépdek végig birodalma utcaán, hogy hozzá képest a menynevi birodalom mindenható császára csak — subix

A lelenckek szomorú sorsát legjobban illusztrálja a statisztika, a hol a házasságon kívül született gyermekeknek százaléka megdöbbenő adatokat mutat fel. — A legnagyobb rész már csecsemő korában elpusztul. — S talán ezek a szerencsésebbek. — A többi minden gondozás és szeretet nélkül növekszik fel, hogy átka legyen idővel önmagának és a társadalomnak. — Mert hogyan hordjon szívében nemesebb érzéseket az emberiség iránt az, akiben a társadalmi kötelesség eszméjét soha nem is istápolták? A ki soha nem találkoztott gyengéd érzésekkel s még azt a szelidítő szeretetet sem ismeri, a melyik lágygyá teszi a koldus gyermek fekhelyét és bearanyozza pólyáját.

Más államok milliókat költenek a veszendőbe menő emberanyag megmentésére. Építenek lelenckházakat, bölcsődéket, rongyos-iskolákat, csak nálunk nincs hajléka az utcáról felszedett emberhulladéknak.

Az összes, a mit érdekükben az állam tett, hogy a lelenckek gondozását az illetékes községekre bizza. — Még jó, ha az illetékességet idejében meg tudják állapítani, mert kétes esetekben évekig kísérik faluról-falura azokat a szegény gyermekeket, hogy végre is a tolonczházakba kerüljenek vissza. — Homér születéséért hét város versengett, — az ily lelenck megtagadásáért sokszor fél-Magyarország versenyez.

Eszáználmas helyzetnek valóban véget kellene már egyszer vetni. Itt a legfőbb ideje, hogy az állam kezébe vegye a lelenckügy rendezését. Pozsony vármegye pár évvel ezelőtt megindította a mozgalmat, hogy a felső vidéki lelenckek megmentésére egy lelencktelepet állítson fel. — De ezt a humanitárius eszmét is — mint sok más egyebet — leszorították a napi rendről.

Ujabbán végre az állam is mozogni kezd. — Ohajtandó, hogy e részbeni igéretei teljesedésbe is menjenek.

Ha körutját elvégezte, haza vonul garamparti villájába. Itt nagy gyönyörűséggel hallgatja a selyemhernyók és selyemicpkék katoná bandáját s ha megelégette „capis trángot fúj“ nekik, mire azok azután eloszlanak. Otthon kedves ő és felettebb tiszteletrémeltő. Szokás az uralkodóknál, hogy valami mesterséghez értsenek. Nagy Péter orosz czár például kitünő hajóács volt. „Selyem király“ ő felsége remek saru-foltozó. Ugy megfoltozza jámbor alattvalóinak a bocskorait, hogy az új annyira van tőle, mint a pata a selyemhernyótól.

Eddig felséges kényelmét kellemetlen volt feláldoznia kivált zivataros időben. Most már vigan van. Legközelebbi ekzpozéjában kijelentette, hogy neki a főbíró ur megígérte, hogy legeslegfelsőbb rendelettel, legeslegelső osztályu szabad jegyet kap a járás meglévő és leendő összes vasutjaira. A legujabb helyi érdekű vasut, az Alsó-Várad Zsitva-Füdüemesi éppen azért fog gőzerővel kiépülni, hogy legyen, ha utazni akar, gyors-villam viczinális vonat rendelkezésére s legyen, melyen a termelendő nyers selymet Bécsen át Szegszárdra szállíthassuk.

Mégis csak nagy ur a magyar szolgabíró. Korlátlan rendelkezési joggal rendel szeder, meg selyem királyokat minden 8—9 falunak, megterheli a háztartásukat összesen 36000 fillérrel, akár kell nekik a király, t. i. a selyem-vagy szeder király, akár nem. Hiába apellálnak a községek birodalmi gyűlései, hiába szól a szecsői kanczellár, s hiába mennek a deputációk „Selyem király“ ő felsé-

Apróságok a kozmografiából.

Nincs tudományág, melynek ha éppen következetlenségei nem volnának is némely elnevezésekben, legalább tréfás és naiv vonatkozásai ne legyenek. Ez alól a csillagászati földrajz vagy inkább világrajz (kozmozrafiá) sem tesz kivételt.

Hajdan pl. azt hitték, hogy a naprendszer birodalmába be nem számítható csillagok mozdulatlan állanak, mivel kevéssé szembeötlő a helyváltoztatásuk. És ezek az álló csillag (Fixstern) elnevezést ma is viselik, holott már nemcsak a csillagvizsgálók, de nagyon sok kaputos ember is jól tudja, hogy valóságosan álló csillag nem létezik; mert az élő természetben a nyugalom csak látszólagos, nem pedig meglévő dolog. Beszélünk a Nap, a Hold kelése és nyugtáról, pedig tudjuk, hogy e szemcsaló tüneményt csak a Földnek saját tengelye körül naponta megtett csavarodása hívja létre. Sőt talán nem is lenne czélszerű a rég elfogadott szólamódot megváltoztatni.

Nincs mit csodálkoznia a régi magyar huszár csillagászati ismeret-kincsein, midőn azt mondta, hogy társaival égig érő hegyeken átkeltében tarolyra szedhette volna a csillagokat bizvást, a Fiastyukot pedig azért nem fogták el, hogy a Gönczölszekere alá bujt, — mert Hesse-Wartegg azt írja, hogy Kanadában kemény tiszta téli éjszakákon oly közel látszanak ragyogni a csillagok, mintha a torony csucsát érintenék. Srebelje görcei község szlovén iakosairól azt mesélik, hogy a Hold visszatükröződő képét sajtnak nézték és ki akarták halászni az Idria vizéből. (Az osztrák s magyar monarchia irásiban és képben. Tenger mellék és Dalmácia 1892. 171.) Herodotos szerint pedig a szaharai atarantok népe a Napot, midőn legmagasabban áll (delel), szidja és átkozza mivelhogy hevével földet embert agyonéget.

Nem rég történt, hogy K. porosz tábornok hallott beszélni a módszerekről, a melyekkel meg lehet határozni, mennyi idő alatt ér el a fényugár a csillagokból hozzánk. „Nagyszerű, mondá lelkesedve, de meglepőbb előttem az, hogy birnak a csillagvizsgálók arra rájönni, mi annak az illető

gét ki nem mozdítja semmiféle hatalom. Jobb bizony, ha hallgatnak kanczellár, elnök, publikum, mert még őket csapatja el mind a „Selyem király“ ha kihozzák felséges türelméből!

A német császár is nagy ur, de csak kanczellárjait csaphatja el s kereshet másokat, de a magyar szolgabíró királyokat rendel, ergo nagyobb ur. Nem csuda ha annyira remeg tőle a cigány, nem csuda ha, az hol még az istentől se fél, a szolgabíróra azt mondja: „jaj ázs rettentí nagy uraság!“ Szecsődi.

A lévai honvédelmék története.

— — — Exegi
 Aere perennius monumentum.

(Folytatás)

A rendező bizottság gróf Migazzy Vilmost, Barsvármegye akkori főispánját is meghívta az ünnepélyre, ki azonban a következő meleg hangu levélben értesítette a bizottságot, hogy akadályoztatása miatt az ünnepélyen részt nem vehet:

* * *

Barsvármegye Főispánjától.

Tisztelt rendező Bizottság!

Léva városa általam nagyon tisztelt közönségének, az ottan folyó hó 22-én leleplezendő honvéd siremlék létesítése által tanúsított hazafis és kegyeletvesztés érzelmeiben teljes mértékben osztakozván, mely sajnálatlalt kell a tisztelt rendező Bizottságot értesítenem, hogy a folyó hó 23-ára egybe-

csillagnak a neve." Vagy 50 év előtt volt olyan előkelő főúr, ki középiskolai examenen figyelemmel hallgatta a tétel bizonyítását, hogy a Föld forog a Nap körül és nem megfordítva, meg is dicsért a derék logikus (VII. osztálybeli) diákok dialektikájá miatti, de azzal a naiv kérdéssel fordult a professzorhoz: Ugyan clarissime rá merne esküdni, a mit tanítványa oly szépen bizonyított? És megeresztett egy kis paranezist a fölött, mily bölesen van elintézve, hogy a Hold időnkint megvilágítja éjszakaiinkat, mire napközt szükség úgy sincs, mert akkor nappal van.

Azt mondta egy kínai böles, hogy mivel azt sem tudja, a mi szobája falán tul történik: miért legyen kíváncsi arra, a mi a világegyetemben végebe megy? de már egy másik kínai böles, Le-Kwei, ki a kínaiak között talán az első utazta körül a világot és utjáról térképet is adott ki, a mellé a következő fontos értesítést csatolta: „És ebből láthatja minden ember, hogy a Föld kerek, hogy ő mozog, nem pedig a Nap." Ez a kínai fölfödés a philadelphiai kiállítás évében (1876.) történt. Egy alföldi kis város hetilapja pedig 1887. június 25-én azt írta, hogy „a kalendáriom június 27-ére mondja az éj nap egyenlőséget."

Adomák közé szokás sorozni Mátyás király kérdéseit a czinkotai kántorhoz, köztök pedig egy olyan is van, mely egészen kozmografiai értékű, az t. i. hogy hol is kel föl a nap? Ugy oldotta meg azt a furfangos kántor, hogy a király ő fölségének Budán, neki pedig Czinkotán. És helyesen beszélt, mert a Föld tengelyforgása folytán pontról-pontra következnek be a Nap fölkelése a földtekén. Kecskeméten pl. 2¼ percczel virrad előbb, mint Budapesten, Léván pedig 1415 percczel később, mert Léva keleti meridiánja 27 első és 6 második ivpercczel kisebb, mint a budai várpalotáé.

Ha komolyra foghatnók az egészséges észjárásu falusi kántor feleletét, az korát megelőző tudásra vallana, mert Köppernik (Copernicus) Miklós, ki később, mint frauenburgi kanonok a Föld forgását első merte kimondani, Mátyás király halálakor csak 17 éves ifju volt, ki a következők esztendőben ment a krakói egyetemre tanulni és nem is sejtette, mekkora átalakítást fog eszközölni az emberiség csillagász-földrajzi tudásában; Galilei pedig, kit a föld forgása vértanujának szokás föltüntetni, még csak 74 év mulva született meg.

Ma ellenben nem ütközünk meg rajta, hogy a Budapesten napkölte előtt több, mint egy órával előbb érkezik meg, mert tudjuk, hogy Párisnak 1 óra és 7 percczel később

kel föl a Nap, mint a magyar fővárosnak. A ki az időzóna behozatala előtt a budapesti postavonattal Bécs felé utazott, az a meglepetés érte Marcheggben, hogy megérkezett oda délután 4 óra 26 percczel és vonata 4 óra 8 percczel indult tovább, holott arra is telt ideje, hogy a marcheggi restancióban pár pohár sört bekebelezhesen, mert a vasutak ékes magyarságán szólva 12 perc volt a föntartás (Aufenthalt.) Ennek az oka az volt, hogy Marcheggben tul a vonatok a prágai idő szerint jártak, 18 percczel később, mint a budapesti, melyet a II. kerületi realiskolában dirigálnak. A zónaidő behozatala óta a zökkenés egy óras, de Marcheggben messze tul áll be.

Mint a XV. század 2-ik felében a czinkotai kántor, nem volt oly szerencsés az egyszeri német diák a kozmografiai nehézségek megoldásában, mikor ugyanezt a kérdést tőle, miért hosszabbak a napok nyáron, mint télen: az okklipika (naput-hajlás) bonyodalmas törvényeinek fejtegetése helyett csak azt adta válaszul, hogy a meleg kiterjeszt mindent, a hideg pedig összehuz. Ki is van számítva, hogy Szászországban télen mennyi kilométerrel rövidebbek a vasutak, mint nyáron, mert a vassinek természetes módon engedelmesskednek nyaranta a hő kiterjesztő hatásának, — de azért nem kevesebb a viteldij télen, mert az állomások nem jutnak közelebb egymáshoz, a pályatest hossza csak olyan marad, mint volt.

A Föld gömbalakjáról szóló tétel nem jutott el a régi jó időkbeli huszárokhoz, mert különben nem találkozott volna köztök olyan, ki azt merte állítani, hogy a világ végén legótt a lábát a semmibe, mert az okvetetlen lehetetlen. Különben a Föld lakóinak 99%-a ma sem tudja voltaképen, min jár, eszik, iszik, hazafiságból fölfalja egymást és meghal a nélkül, hogy sejtene, mi is az a világegyetem. Hajdan még inkább ugy volt ez. Találkozott még 1842-ben is kaputos ember, ki akkor a julius 8-iki teljes napfogyatkozás alkalmával egész komolyan feddette maga körül a fiatalágot, mely kormos üvegeken keresztül vig tréfák között nézdelte a szép természeti tüneményt. „Legyenek, mond, csöndben, míg a két égi test egymás mögött elcsuszik, mert aggasztó pillanat az és komoly veszély érhetné Földünket, ha össze találnának ütközni."

Mikor 1832-ben a kis Biele-féle üstökös megjelent, Európa-szerte páni félelem vett erőt a kedélyeken, hogy október 29-ike éjjelen elvész a világ; találkozott akkor uri ember, ki a világpusztulást boros hordója árnyékában kívánta bevárni, sikerült is neki ott nehéz fejjel, könnyü szívvel gondolni a bizonytalan jövőre és midőn mámorából föl-

közszertetben álló kedvelt szónoka. Hosszu, szép és hatásos beszédjének fénypontja a honvédnévnek dicsőítése, mely Magyarország egének napja átragyogván időn és enyészeten, s melegével lángra gyújtván szívét a nemzet jelen és jövő millióinak, melyhez sok öröm, de egyszersmind leverő fájdalom is van csatolva, azok közül, kik e nagy nevet ismertté tették a nagy világ előtt, köztudomás szerint, drága kincs gyanánt 200-nak hamvait örzi e temető, kik az 1849. évi április 19-iki nagy-sallai véres, de győzelmes csatában megsebesültek, a lévai kórházba áthozattak, elhunytak az egyház szertartása szerint beszentelve letétettek az örök nyugalom e szent helyére, kiknek emléküik eddig csak a szivekben volt megőrizve, a nélkül, hogy valami jelvény által lett volna sirjok megjelölve.

Találkoztak azonban oly nemesen érző lelkes magyar hölgyek, kik nem felejtették el az ő nagyságot s a hős elődöket, felkarolták tehát azon dicső eszmét, hogy elhunyt testvéreiknek emlékét egy sirki föllállításával fogják megőriztetni. Az eszme valósult, mihez anyagi segínyt a helybeli takarékpénztár is nyújtott.

S minthogy az elhunytak a hazáért annak biztonságáért, szabadságának s függetlenségének kivívásáért harcoltak, küzdöttek és meghaltak oly lelkesedéssel, hogy midőn végzetes perczük megérkezett halálos golyóval sziveikben s mosolylyal ajkaikon is azt rebegék: „Éljen a haza! Éljen a szabadság!"

Minek folytán szónok a jelenlevőket buzditá, lelkesíté, a haza biztonságának, szabadságának, függetlenségének tökéletes kivívására, megtartására és megőrzésére az összetartás és egyetértésnek alapján a mult

ocsudva azt tapasztalta, hogy ő megvan még, de a hordója is, örömmel kiáltott föl, hogy hát a másvilágon is van kulacs.

Földgömböt készítettett Párisban nem rég a perzsa sah; rajta a világ országai különböző színű drága kövekkel vannak jelölve. Franciaországé a zafir, Angliáé a rubin, Oroszországé gyémánt, a tengerek színe smaragd. A világ közepe Jeruzsálemben van; legalább ugy tartják ott a görög szerzetesek és mutogatnak a sötét templomában egy márvány fölgömböt, mely szerintük épen a világ kellő közepén van és a ki nem hiszi, bizonyítsa be az ellenkezőt.

A földrészek személyesítése az, hogy Amerikát női karcsu alaknak mondják, mely a 48-ik foknál már jéghideg; ha a szélességi fokok az évei, 48 évvel lehet is már hideg. Münster Sebestyén Cosmographie című munkájában Európa száraz földét császári koronával ékesített nőalaknak ábrázolja, mely jobb kezében országalma gyanánt Szciziliát tartja, a baljában kardot és kormánypálczát. Jobb karja Olaszország, a bal pedig a Jüt félsziget (Dánia), ruháján fodrok a heglánczok, keble alatt koszoru van és az Csehország. A mai kozmografia pedig oly udvariatlan, hogy a fiatal Amerikával szemben csak „vén Európá"-nak mondogatja földrészüket.

Hanusz Istvan.

Budapest, 1895. április 19-én.

— Ünnepek. — Műtárlat. — Illuminatio. — A nunczius Budapesten. — A Sipka-szorosban minden csendes. — Szeless elszelelt. — Nem dohányszóbus. — Pályadij. — Egyetemi tanulmányok. —

A szeretet nagy ünnepén szép tavaszi fényzőnben virradt fel a főváros. Önök odahaza ugy vélekednek rólunk, fővárosiakról, hogy mi hitetlenek, istentelenek vagyunk. Pedig ez nem igaz. A fővárosi templomai nem tudták befogadni az ájtatoskodó sokaságot, kénytelenek voltak templomról templomra járni, de hát telve volt mind. Pedig a kinek csak van valahová mennie, az kirándul ilyenkor, mégis maradtunk itt sokan. De most már vége az ünnepi hangulatnak, a mit az mutat legjobban, hogy Dobos kirakatából eltűntek a prágai sonkák.

Megnyílt a tavaszi műtárlat. Nem oly dus, mint a téli, de azért van ott egy-két kép, a melyek méltó érdeklődést keltek. Hogy egyebet ne említsünk, ott van Gyárfás Jenő „Pax" című festménye. Megszivlelendő tema. A szeretet angyla békére inti a papot, aki harcra buzdit. Sapienti pauca.

Különben látványosság akadt az ünnepek alatt elég. Hát ott volt például a gélérthegeyi bucsu. No meg hétfőn virradóra egy kis parázs tűz a Gyár-utcában. Restellem bevallani, de hát igaz, hogy én is ott voltam a tűznél. Azt kérdezhetné valaki, hogy ugyan mi van ebben restelendő? Hát hogyne volna, mikor az ember éjfél után

és jelen korszakból, bebizonyítván ennek elkerülhetlen szükségét.

Vége beszédjét egy hatásos imával fejezte be e nagyhalottak csendes nyugalmáért.

Adjon Isten sok ily hazafias jellemű jeles lelkész és szónokot a magyar népnek!

Ezután a nemrég megalakult helybeli dalárda igen sikerült dallamait hallgatá a közönség, miközben a siremlék lelepleztetett, s a szónoki székre egy lévai polgár lépett ki a következő beszédet mondá:

„A kegyelet napja elérkezett! gyöngéd női keblekben szülemlett meg az eszme, ez itt előttünk álló sirt a feledékenység rideg mohától megóvni s emlék kövel megjelteni a szent helyet, hová a késő ivadék midőn a rég eltűnt dicsőségről megemlékezik zarándokoljon.

A nagy-sallai győztes hadsereg sebesültjei nyugszanak itt, kik a kivított győzelem dicsőfényében s azon boldogító öntudatban hunytak el, hogy a nemzet szabad s a haza mentve.

Ők boldogok! ők nem látták honfivér áztatta szép hazánk pusztulását, ők nem hallották szerencsétlen nemzetünk halálhőrgését.

Igen e hősök, e névtelen félistenek, mint őket a nagy száműzött Kossuth Lajos nevezi, elhunytá után nemsokára sötét rémes éj borult hazánk egére s Magyarország lett az összetört remények s feldult családi boldogság gyászos hazája.

De végre a szenvedések kora lejárt, a sötét, a rémes éj Pannónia szép egéről eltűnt, a hajnal régi bitor fényébe mutatkozott, oh! de a kelő napot hirtelen sűrű köd boritá be, melyen keresztül az még nem hatolhatott, de közeledik az idő, midőn a nap mindinkább egető heve és az ébredő

két óraker az utcán ácsorog. Természetes, hogy Léván, ha ugy — quod deus avertat — éjjel tűz találna kiütöni, talpon lenne minden ember, de hát az ilyen Babylonban nem igen vesznek arról tudomást a békésen alvó polgárok, csak épen a kiket illet. Mi pedig ott mulatván a „Budapest" kávéházban, csakhamar tudomást vettünk róla és segítettünk — bámészködni, míg a rendőrök és a kirendelt katonák kordonja el nem tuszkolt onnan. Borzalmasan szép látvány volt. Egy háromemeletes kolosszus lángban! Még zenéje is volt: a tető fölött átvonuló telefontrótok egymásután pattogtak el éles zengéssel. A tűzoltóknak nagy erőfeszítés után sikerült csak a tüzet lokalizálni. A szomszédos piaristák épülete még ugy is szenvedett.

A központi seminarium faláról egy nagy fehérsárga zászló hirdeti, hogy a fővárosnak ritka vendége van: Agliardi nunczius. Lám, lám, már mégis csak világváros vagyunk mi, felkeresnek bennünket a diplomáták. — Szerdán este fél nyolczkor érkezett meg a bécsi gőzhajóval, természetesen kíváncsi közönség volt elég. Másnap délelőtt látogatásokat tett, megnézte az angol kisasszonyok intézetét, felment Budára, megnézte a szent jobbot, megnézte egy pár igazhívó mágnást, délután egy óraker pedig diszebedet evett a seminariumban. Fájdalom, azt már nem nézhettem végig. De hiszen jobb is, legalább nem költöttem fel az alvó oroszlánt. (Értve alatta étvágyamat.) Azt mondják, hogy pusztá udvariassági tény a nunczius budapesti időzése, ezt mondja mindenki, de nem hiszi senki. Különös: a miniszterelnök Bécsben, a nunczius Budapesten. Hír szerint Bánffy is meg fogja látogatni, a ki szombaton jó haza. Innét azután a jövő héten Nagyváradra utazik.

A politika különben szünetel. A kedélyek nyugodtak, mert hát a miniszterelnök kijelentette, hogy „a többi magától jön", meg hogy a nemzetiségi mozgalmak csak „ethnographiai különbségek." Hát hiszen majd elválik.

Szeless végkép elszelelt a szabadság honába, s onnét írogat haza kedélyes leveleket. András bácsi tünődik majd megint a „Borszem Jankó" ban.

Már az omnibuszban sem szabad dohányszóbus. E végből már előbb megtiltották, hogy a hordároknak köpködni nem szabad. Most már legalább nem lesz mitől. Erre azt mondják, hogy a főváros azért tiltotta el a dohányszóbus, mert kevés a vágott dohánya. Az igaz, hogy senki sem fogja eldobni a szivarját csak azért, hogy omnibuszba ül-hessen.

Ha tudnak ott Léván valami jó vénaju íróembert, tudassák vele kérem, hogy itt az idő, gyepre a ki legény, a „Fővárosi Lapok" 1000 koronás pályadijat tűzött ki egy társadalmi színműre. Mi nem érünk rá.

A fiatal urak, kik az ünnepeket otthon töltötték, már szállingóznak visszafelé, hová magukkal néminemű hónapközépi czulagokat, azért hát most szenvedünk erősen, ünnepelvé tovább — intra octavam — különösen az éjjeli órákban.

Apropos! Ha valaki onnan hazulról lerándul ide a fővárosba, ne kerülje ki csekélységemet. **Fővárosi levelező.**

nemzet forró lelkesedése keresztül tör e sűrű ködön s Magyarország kiderült egén ismét ragyogni fog a nap, ragyogni dicsőn, mint hajdan, mint ezredév előtt.

És most ti férfiak kortársaitok sirján emlékezzetek meg a dicső multról. — Ti ifjak öntetek szivetekbe lelkesedést e szent zarándok helyen. Ti pedig lelkes honleányok végezzétek be a kegyelet tettét s a dicsőség koszoruját tegyétek Európa legnagyobb vitézei a 48-ki honvédek sirhalmára."

A beszéd végeztével a dalárda az „Isten áld meg a magyart" éneklé, miközben a jelenlévő hölgyek, az emléket megkoszorúzták, mert lelkes honleányaink lángoló hon-szeretete tudott mégis e nagy napra a kedvezőtlen időjárás fagyától annyi virágot megmenteni, hogy a siremlék az ünnepély nagyszerűségéhez képest földszitessék.

Vége a menet Kossuth induló dallama mellett a temetőből kiindult s a városház előtti téren szétszólt.

Este a vendéglő nagytermében barátságos összejevetel volt.

És áll a szobor, hirdette a késő utókornak a lévai hölgyek nemes áldozatkész-ségét, hirdette az igaz eszmék magasztos apotheozisát. S vándor, ha a szobor mellett elvezet utad, gondoldj a névtelen hősökre, kik ott a porban pihennek a hosszú harc után s a kik és sok más ezrek vére szentelte meg e magyar haza minden porszemét, a kik széles e világon tiszteletet és dicsőséget szereztek a magyar névnek.

(Vége.)

Különfélék.

Felolvasó estély. A lévai iparos olvasókör által husvét hétfőjén rendezett felolvasó estély az olvasókör évkönyvének egyik legdiszesebb lapját képezendő. A változatos és tartalmas műsor az előadók által kiszervezte megtalálta az utat a hallgatóság szívéhez. A műsort az újabb időben általában munkába vett, ismert humoristánk dr. Kittenberger János képezdeai tanár felolvasása nyitotta meg, gyönyörűen kaczagató szavakkal bizonyítván, hogy milyen szerencsétlen flótás az, ki agglagénynek kénytelen maradni, s az ipariskola nemes lábtyüművészegédjelölt hallgatóit szinte kézzel foghatólag illusztrálta. És a közönség oly szívesen elhitt neki mindent, még azt is, hogy csakugyan Rákfalván történt mindaz aminek elbeszélésével oly derült percekert szerzett a közönségnek. Ezután Kosko Mariska szavalta Fodor Gyulának „A hajós neje” című komoly tárgyú költeményét értelmes felfogással, s valóban szívhez szóló hangon. Az általános tetszésben részesült szavaltat után Kucsera József énekelt egy pár népdalt Richter Ferenc harmonium kísérete mellett. Distingvált, finom tenorja a népdal összes árnyalatát híven tükrözte vissza. Erre Kont, az az hogy Névery Sándor lépett az emelvényre és Garaynak általán ismert költeményét, a Kontot szavalta nem mes hévvel s igazi lelkesültséggel. Ezt követte Korpás Esztike magánjelenete, ki Ilosvay Hugó „Férjhez menjek” című monológját adta elő. Az előadó nőben szép és értelmes hangján kívül egy ritka kincset fedeztünk fel. Előadása valóban mindenkit meglepett. Szó a természetes kedveltség, mely rajta végig vonult, zajos tapsra ingerelte a közönséget még előadás közben is. Ezután Frisch József, egyik veterán műkedvelőnk szavalta Ormódynek „Tasznovszky” című költeményét a töle megszokott precizitással. Majd Kucsera Janka éneke következett, melyet Richter Ferenc kísért harmoniumon. Mezzosopranja kellemes csengésű, lágy s a közönség szívesen hallgatta szép dalait. A műsort Kardos Dezső fejezte be, ki „a légy” című monológot adta elő oly talentummal, melyet mindenkor örömmel hallgat meg az ember. A műsor befejeztével az ifjuság tánczra perdült s járta jó kedvvel vidáman, kivilágos kivirradtig. Nem túl nagy, de előkelő közönség volt jelen. A négyeseket harmincz pár tánczolta. A fesztelen mulatságnak a pirkadó hajnal vetett véget.

Színészeink megjöttek. Balogh Árpád igazgató tegnap mutatta be társulatát Sardou a „Szókimondó asszony” című jeles színművében mely ez idő szerint a népszínház műsordarabját képezi. Az előadás kritikáját lapunk jövő számára tartjuk fenn. Ezuttal csak konstatáljuk általánosságban, hogy a társulatnak tehetséges és ambiciozus tagjai vannak, kiknek előadásai közönséget — előreláthatólag ki fogják elégteleníteni. — Ma vasárnap két és pedig egy délutáni 4 órakor u. n. zóna-előadás, az Inyen élők, félhelyarákkal adatik, este 8 órakor pedig Primadonna bohózat. A heti műsor a következő: Kedden Madarász, szerdán három testőr, csütörtökön harmincz, pénteken esikős, szombaton Pepita, vasárnap napraforgó.

Gazda-tánczestély Nyitrán. A nyitramegyei gazdák által a folyó hó 27-én Nyitrán a Szarvas szálló dísztermében a vármegyei löversenyalap javára rendezendő tánczestélyre a meghívók már szétküldettek, a ki erre igényt tart és tévedésből nem kapott, forduljon a nyitramegyei gazdasági egyesület titkárához Nyitrára.

Országos gazdakongresszus. A Budapesten május hó 19—23 ig tartandó III. országos gazdakongresszus tárgyanaga ma már teljesen elő van készítve. Eszerint a kongresszus 5 szakosztályra oszlik, ezek keretében 17 bizottság fog működni. Minden bizottságnak legalább egy előadója van, az előadók száma 43, tehát jóval több, mint eddig bármely és bárhol tartott gazdakongresszuson volt. A tárgyalás alapjául elfogadott kérdések, mind olyanok, melyek a jelen mezőgazdasági válsággal szoros vonatkozásban vannak, vagy a melyek a válságos helyzet enyhítése szempontjából akut jellegűek. A kongresszus a nagysúlyu, egy szőlővén életbe vágó kérdések egész sorozatával fog foglalkozni, a melyek a kongresszusnak a legkomolyabb jelentőséget kölcsönözik és megkövetelik, hogy ezzel a mozgalommal a gazdasági élet összes számot tevő tényezői teljes figyelemmel foglalkozzanak. Nem örvendetes jelenség tehát az, hogy a földmívelési kormányzat a kongresszus rendező bizottságának meghívását el nem fogadta és szokatlan merevséggel jelentette ki, hogy a kongresszuson leendő képviseltetésétől eltekint. Ugyan ezzel utasította vissza a meghívást a belügyminiszterium részéről báró Bánffy Dezső miniszterelnök is. Ez a leg alább is rideg tartózkodás a kormány részéről a visszasság kellemetlen benyomását kelti akkor, mikor a kongresszusnak egyik főcélja éppen abban áll, hogy a válságból való kibontakozás nehéz munkájában egy részről tájékoztassa s támogassa a kormányzatot, másrészt annak jó indulatában támaszt keressen. Egyébiránt a kongresszusnak már eddig is mintegy 600 tagja van az ország minden részéből, országos jelentőségűt tehát az

előlegezett kicsinylés s ellenszenv, mellyel főképen a merkantil sajtó illeti, alig ha megfoszthatja. A kongresszus a vidádó helyiségében fog megtartatni. Május hó 19-én azaz vasárnap, lesz a megnyitó ülés, 20. 21 és 22 én a szakosztályok fognak tanácskozni külön termekben, tehát egy s ugyanazon időben mind az 5 szakosztály tárgyal, 23-án a szakosztályok határozatai a záró ülés plenuma elé kerülnek. — Kirándulás csak egy van tervbe véve. A kongresszus tárgysorozatába új tárgy többé fel nem vétetik, mégis ha valaki külön tárgyban érdekes munkát kívánna a kongresszus elé terjesztetni, a szervező bizottság alkalmat nyújt arra, hogy az az illető szakosztály tanácskozása folyamán előadassék. — Tagul lehet jelentkezni a III. országos gazdakongresszus titkári hivatalánál (Budapest, Kőztelek.)

Szólómetszési tanfolyam Nyitrán. Nagy előnyükre szolgált a szőlőket amerikai alanyok segélyével felújító szőlőtulajdonosokra és a szőlőmunkásokra a nyitramegyei gazdasági egyesület által a hó 8-án Nyitrán rendezett szólómetszési tanfolyam. A szőlőtermelők Bernhardt Rezső állami szőlőfelügyelő szakértő útmutatásából meggyőződhetett arról, hogy az ojtvány szőlők az eddigiehez nem hasonló egészen más metszést igényelnek. Ha e tanfolyam elmarad, az itteni ojtvány szőlők helyes metszése is elmaradt volna s így ezek néhány év alatt bizonyosan elpusztulnak. Nyitramegyében a szőlők felnyitása iránti érdeklődés folyvást élénkül s magában Nyitra városában mintegy 100,000 ojtvány készült s lesz a f. év tavaszán kiültetve. Május hó első napjaiban ojtványültetési, augusztus hóban ojtványkezelési tanfolyamot rendez az egyesület.

A nevetés hangjából a jellemekre is lehet következtetni, úgy mondják legalább a filozófusok. Az a hangot ejtők nyílt, becsületes emberek, kik szeretik a társaságot, de e mellett ingatók és szeszélyesek. E hangon nevetnek a flegmatikus és a melanholikus egyének. Az i hangot ejtők rendszeren a még éretlen, vagy fejletlen eszűek, de kedves és ragaszkodó természetű emberek, kik olykor félénkek és határozatlanok. Az o hangban való nevetés nagylelkűségre és határozottságra mutat. Leginkább kell félni azoktól, kik u hangot ejtenek nevetés közben, mert ezek mogorva embergyűlölők.

Milyen lesz a nyár? Hogy milyen lesz a hosszú tél után a nyár, ez a kérdés élénken foglalkoztatja a meteorológusokat. A tapasztalat azt tanúsítja, hogy 1833 óta a tiz legkeményebb téli évad után nyolcz évben a nyár hűvös volt, egyben rendes és csakis egy évben volt meleg. Tiz nagyon hideg tél után hat évben volt nagyon meleg nyár, három évben hűvös és egyben rendes. Hideg szeptembert tizszer követett enyhe, tizenkétszer pedig hideg tél. Múlt évben enyhe november volt és mégis hideg tél követte.

Uj 6 kros szivarok kerülnek pár hét múlva forgalomba. Az uj szivarok alakja olyan lesz, mint az „Operas” szivaroké. Ha minőség tekintetében is hasonlítanak majd az „Operas”-hoz, ugy nagy veszély fenyegeti a „Wekerle”-k hegemoniáját.

Csikólegelő Negyeden (Nyitramegye). A nyitramegyei gazdasági egyesület Bende Imre püspök ur ő méltósága engedélyével albérletbe adván a negyedi rétet, albérlővel szemben kikötötte, hogy az 1895—96 ban a legeltetési líény kezdetétől október 1-ig 100 drb. 1—3 éves kora csikót tartozik az egyesület tagjai részéről legeltetésre elfogadni. 1895-ben darabonkint 15 frt, 1896-ban darabonkint 20 frt fizetendő. Bejelentések legkésőbb május hó 1 ig Bárány Mihály albérlő urhoz (Tornócz, Nyitramegye) és egyidejűleg a nyitramegyei gazdasági egyesület titkárához Nyitrára intézendők. Bárány Mihály által létesített csikólegelő fölött a nyitramegyei gazdasági egyesület felügyeleti jogot gyakorol.

A lótenyésztők érdekében közli a nyitramegyei gazdasági egyesület, hogy az Ersekújvárott május hó 5—6 án XIII szor rendezendő lóvásáron az eddigi tudakozódásokból következtetve a vételkudig igen nagy lesz. A tenyésztőktől magoktól függ tehát, hogy a kereskedők itt elegendő és megfelelő anyagot találjanak.

A gyűszű. Olvasónainknak nélkülözhetlen szerszáma a gyűszű. Hogy honnan jött, az iránt nem nyújt felvilágosítást a világtörténelem; egyszerre csak itt volt. A 12. században szent Hildegard szótárában történik legelőször említés róla azon 900 tárgy között, melyeket naponkint használunk. Legrégibb példánya a gyűszűnek a darmstadti muzeumban őriztetik; ez a 14-ik század an bronzból lett öntve; alakjára rövid, de széles keretű. Nürnbergben 1534 óta a gyűszű-készítők külön cézét alkottak. Az ottani muzeumban remek gyűszűket találunk a régi időből. Az egyik 1595-ből való s a kis lyukacsok közt képek, czimerek, madarak láthatók rajta. Ugyanott van egy gyűszű formájú serleg, melynek födelén lovag áll, jobbában ollót, balkezében tüt tartva. Ezt a furcsa gyűszűt a nürnbergi szabócézék kapta ajándékba 1586-ban.

Tilos a kézcók. A csokolózni szeretők kedveért azonban jó előre kijelentjük, hogy ez a tilalom csak a 6—10 éves gyermekeknek szól s csak a kézcókra vonatkozik. A fővárosi kerületi VI-ik iskola-szék ugyanis fölterjesztést tett a tanácshoz,

hogy a kézcókot tiltsa el, mert az nagy mértékben egészségellenes. Igen sokszor ugyanis a kézcók révén ragadós betegségek terjedtek el az iskolában. A tanács meghallgatta a tisztí főorvost, aki pártolta az iskolások javaslatát. A tanács ennek következtében végzésileg tudatta az összes iskolák igazgatóival, hogy ezental az iskolákban tilos a kézcók.

APRÓSÁGOK.

Valamely tréfás ember egy emlékkönyv utolsó lapjára e szavakat írta: „János evangélista 10. fej. 6. vers.” Mely idézet így szól: „Mind, kik előttem jöttek, tolvajok és gyilkosok.” — Egy másik élezes ember erre ezt írta alá: „Mátyás evangélista 26. fej. 73. vers.” E helyen a biblia azt mondja: „Valóban te is egy vagy ezek közül, mert hangod elárult.”

Ki hazudik jobban? Biró: A maga vallomása nem egyezik meg az előbbi tanu állításával. — Vádlott: Nem csoda, ő még jobban hazudik, mint én.

KÖZGAZDASÁG.

Gazdaközönségünk érdekében!

A magyar-óvári m. kir. gazdasági akadémia tanári testületéből alkotott gazdasági tanácsadó bizottság szervezeti szabályai. A tanácsadó bizottság tagjai: Balás Árpád, kir. tanácsos, az akadémia igazgatója, a tanácsadó bizottság elnöke. Csélik István, r. tanár, mint az állattenyésztési szakok előadója. Hensch Árpád r. tanár, mint a jószágberendezés-, kezelés- és a becsléstan előadója. Suschka Rikárd intéző, mint a számvitel tan előadója. A tanácsadó bizottság működési köre kiterjed: Sopron, Mosony, Győr, Komárom, Esztergom, Pozsony, Nyitra, Trencsén, Bars, Hont, Nógrád, Turóc, Arva és Liptó vármegyék területére. 1. A tanácsadó bizottság hivatása Magyarország gazdaközönségének oly gazdasági ügyekben és kérdésekben tanácsot szolgáltatni, amelyekben szakvélemény adásra más intézmények vagy hivatalok eddig szervezve nincsenek.

2. A szakvéleményadás vonatkozhat: gazdaságok berendezésére, gazdasági üzemek tervek készítésére, vetésforgások megállapítására, vagy módosítására, eladós és bérbeadó birtokok értékebecslésére, hasznbéri szerződésekre, gazdasági számvitel berendezésére, számadások felülvizsgálatára, állattenyésztési berendezésekre, az állatfajták megválasztására, állatbeszerzési forrásokra, tejgazdasági berendezésekre, a takarmányozásra vonatkozó különböző kérdésekre stb. Ellenben nem tartoznak a tanácsadó bizottság elé: kémiai vizsgálatokra, növények termelésére, magvak vizsgálatára, növényi betegségekre, állati ellenségekre, gazdasági gépekre, állati betegségekre, talaj, javításokra, kertészeti és szőlészeti ügyekre vonatkozó kérdések, minthogy ezek elintézésére külön állomások és hivatalok máris a gazdaközönség rendelkezésére állanak.

Szintügy nem tartoznak a tanácsadó bizottság elé azon peres ügyek, melyekben a bíróságok vagy hatóságok az akadémia egyik vagy másik szaktanárát szakértői működésére fölkéri.

3. A tanácsadó bizottság szakvéleményét az országnak bármely lakója veheti igénybe; minthogy azonban hasonló tanácsadó bizottságok a gazdasági tanintézeteken is szervezvék, megkeresőnek érdekében áll, különösen helyszíni szemléletet igénylő ügyekben, a bozzá legközelebb eső gazd. tanintézet tanácsadó bizottságához fordulni.

4. Aki a tanácsadó bizottság véleményét és működését igénybe venni óhajtja, ez iránt a gazd. akadémia igazgatóságához fordul, beadványában részletesen előadja kívánatát, s amennyiben az ügy elintézésére helyszíni vizsgálatot tesz szükségessé, megjelöli a megszólítás óhajtott ítejét, valamint az utazás módozatait.

5. Ha a folyamodó valamely szaktanárt névleg megjelöl, akkor az küldet ki, ellenkezőleg a tanácsadó bizottság bizza meg egy tagját a kiküldetéssel.

6. Megkereső beadványát a tanácsadó bizottság tárgyalván, értesíti a megkeresőt felt, hogy óhajtása egyáltalán teljesíthető-e; igenlő esetben tudatja vele a kiküldendő szakérő nevét s a kiszállás idejét, ha pedig a véleményadás külön kiszállás nélkül is megtörténhet, az illető félnek az írásbelileg adatik meg.

7. Minden ilyen írásba foglalt tanács vagy vélemény, ugyszintén a kiküldöttek által készített leírások egy erre szolgáló jegyzőkönyvbe egész terjedelmükben bevezetnek s a kiadmányoknak a jegyzőkönyvvel való megegyező voltát a bizottság elnöke hitelesíti.

8. A kiküldött tag által elkészített munkát az elnök a megkeresőhöz juttatja s értesíti egyuttal őt a kiszállásból és a szakmüködésből származott költségekről, melyeket a megkereső fél tartozik viselni.

9. Ezen költségekre nézve megjegyeztetik, hogy a kiküldött tag csak az őt állami szolgáltatásban megillető utiköltségeit és napidijait számíthatja fel; utinaplóját a miniszterium előbb érvényesíteti, a kocsifuvart a meghívó fél tartozik teljesíteni.

10. A miniszterium által megállapított utiköltségeket és napidijakat a megkereső fél tartozik az értesítés vétele után 8 nap alatt a szakbizottság elnökének beszoigálatni.

11. Az írásban adott tanácsok és véle-

mények, valamint az esetleges tervezések, rajzok vagy költségvetések készítését a bizottsági elnök előterjesztésére az ezen célra rendelkezésére álló hitel keretén belül a földmívelésügyi m. kir. Miniszterium díjazza.

A szervezeti szabályok a nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. Miniszter urnak 1893. évi október hó 31-én 44.715/IV. 10. szám alatt kelt leiratában jóváhagyattak.

Magyar-Óvár, 1893. november hó 6-án.

A m. kir. gazd. akadémia igazgatósága.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

I.

Elszámolás.

A lévai nőegylet által folyó évi marczius hó 21-én és 30-án rendezett jótékony-célú műkedvelői előadások bevétel és kiadásairól: Bevétel: Jegyek elárúsításából: 519 frt 60 kr, Merelli által fizetett színpadi hasznbérért 10 frt, Majláth Lászlóné 4 frt 50 kr, Simonyi Sándorné 3 frt, Schoeller Fülöp 7 frt, Gyapay Gusztávné 5 frt, Scholler Gusztá 50 kr, szíves felülfizetéseikből összesen 20 frt, összes bevétel 549 frt 60 kr. Ezen bevétellel szemben kiadás volt 208 frt 75 kr, maradvány 340 frt 85 kr, készpénz mint a lévai Stefánia-árvaház tisztá jövedelme. Léva, 1895. évi április hó 18-án.

László Imre, egyleti pénztáros.

II.

Alulírott a lévai kath. legény-egylet nevében hálás köszönetét fejezi ki a lévai t. takaré- és hitelintézetnek, hogy a nevezett egyeletet 20 frtnyi adományban részesíteni kegyeskedett.

Léva, 1895. április 18.

Janovits Károly, elnök.

III.

Alulírott a lévai kath. legény-egylet nevében hálás köszönetét fejezi ki a lévai t. takarékpénztárnak, hogy a nevezett egyeletet 25 frtnyi adományban részesíteni kegyeskedett.

Léva, 1895. április 18.

Janovits Károly, elnök.

Irodalom és művészet.

Az Olcsó Könyvtár új olcsóbb kiadásának ötödik sorozatát kaptuk a Franklin-Társulattól s ezzel ismét egy esomó kiváló irodalmi becsü munka lesz jutányos áron hozzáférhetővé téve közönségünk számára, ugy magyar iroktól mint a külföldi irodalom kimagasló termékeiből. Ime az ötödik sorozat 81—100. szám tartalma: 81—82. sz. Sand Gy. Az ördög-mocsár. Beszély. 83—86. sz. Lessing G. E. Leokó. 87—88. szám: Kovács Pál. Farsangi kalandok. Beszély. 89—90. sz. Csokonai Lilla. Erzékeny dalok. 91—92. sz. Merieme Pr. Carmen. Beszély. 93—95. sz. Nagy Ignác. Tisztújítás. Vigjáték. 96—98. sz. Murray Grenville. A francia politika életéből. 99—100. sz. Fraknói V. II Lajos és udvara.

Hamisított fekete seiyem. Egészünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből, és a hamisítás rögön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett seiyem az elégetésnél nyomban összepöd rödik és csakhamar kiálszik, maga után csekély barna aamut hagyván, addig a hamisított seiyem (mely zsiros színű szallónás lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telitetten tovább izznak) és sötét barna aamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggöribül. Ha valódi slyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **HENNEBERG G. (cs. és kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben,** házhoz szállitva postabér és vámentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való akár egész végekben levő valódi selyem szövetekből. Széjczba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázánként 6 frt 30 kr, 6 frt. 40 Két szeres 5 frt 30 kr. 5 frt 60 kr. -- Róz 5 frt 50 kr. 5 frt 70 kr. Arpa 6 frt 50 kr. 6 frt 80 kr. — Kukoricza 7 frt — kr 7 frt 40 kr. Bab 8 frt — kr. 8 frt 80 kr. Zab 7 frt — kr 7 frt 40 kr. Lencse 7 frt 50 kr. 7 frt 60 kr. Köles 4 frt 50 kr. 4 frt 80 kr.

Nyilttér.

ELADÓ

egy jó karban levő

cséza
(kucsir-kocsi)

egy, vagy 2 fogatra berendezve, szárkó-talppal. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Ad 2122/895. szám.

HIRDETMÉNY.

Léva r. t. város által, özv **Mészáros Józsefné** és **Mészáros László** lévai birtokosoktól — felsőbbi jóváhagyás fentartásával megvett és a kácai hegyen lévő nagy szőlő, ugyancsak abhoz tartozó gyümölcsös, mely a lévai 35. számú hitellekkönyvben A + 9. sor és 2310 helyrajzi számok alatt 1 kat. hold és 1252 □ öl területtel feljegyezve van, nemkülönben a szőlő aljában levő présház és lakhelyiség **folyó 1895. évi április hó 25-étől** számitandó 3 esetleg 7 évre zárt ajánlatok mellett bérbe adatik.

A részletes feltételek a polgármesteri hivatalban megtekinthetők.

Ezen zárt ajánlatok **folyó évi április hó 25-ig** a polgármesteri hivatalnál beadandók és pedig a megajánlott évi hasznóbór 10%-tőljának, mint óvadéknak mellékletével

A beérkezendő zárt ajánlatok tárgyalása **április hó 25-én** délelőtt 10 órakor a városház termében megtartatik, mely alkalommal a zárt ajánlatokban mutatkozó legmagasabb ígéret kikiáltási árának tekintendő s annak alapján a nyilvános árverés folytatandó lesz.

Erről a bérleti szándékozók azon felhívással értesítettek, hogy zárt ajánlataikat **folyó április hó 25-én** délelőtt 10 órakor a polgármester kezéhez átadják, egyúttal ezen zárt ajánlatok tárgyalásánál személyesen megjelenjenek.

Kelt Léván, 1895. évi április hó 17-én.

Máriássy István, polgármester.

174/1895. sz.

Barsvármegye főispáni hivatalától.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Barsvármegye törvényhatóságánál megüresedett s 800 frt évi fizetés és 120 frt lakpénzzel javadalmazott levéltárnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

A pályázni kívánókat felhívom, hogy törvényes minősítvényüket, életkorukat, eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket **folyó évi május hó 1-ig** mint záros határidőig hozzám nyújtsák be.

Aranyos-Maróth, 1895. április 13-án,

garamveszelei Kazy János

cs. és kir. kamarás, főispán.

MÜLLER ADOLF, gazdasági gépgyár és vasöntőde
BUDAPEST, Lipót-körut 34., a nyugoti pályaudvar átellenében.

Ajánl 2¹/₂, 3, 3¹/₂, és 4 lóerejű szöges cséplőkészleteket, továbbá 4, 5, 6, 8 lóerejű sínes gőzcséplőkészleteket hosszú szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és állítható választóhengerrel. Járány cséplőkészletek, gabnatisztító rosták, amerikai szénagyűjtők, Hungaria és Patria

vetőgépek, ekék, amerikai arató és kaszáló gépek, valamint minden gazdasági gépeket és eszközöket, ugyancsak

Főülmulhatlan 40% tüzelő-anyagot megtakarító

Compound gőzmozgonyokat

jutányos árak és kedvező fizetési feltételek mellett.

Vidéki ügynökök kerestetnek.

Árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.

Árlejtési hirdetmény.

Vallás- és közokt. m. kir. minister ur 1895. évi márczius hó 23-án 66,671/894 sz. a. kelt rendelete folytán a kunosvágásai állami népiskola építése engedélyeztetett. Ezen építvány vállalkozás utáni biztosítása végett f. é. **április hó 23-án** d. e. 10 órakor **Körmöczbányán** a polgármesteri hivatalban, csak írásbeli zárt ajánlatok figyelembe vételével fog tárgyalás tartatni és a beérkező írásbeli zárt ajánlatok a jelenlevők előtt nyilvánosan felbontatni s esetleg a szerződés azonnal megkötöttetni.

Az építési költséget a következő összegek jelzik:

1. Föld, kőmives és elhelyező munka 9473 frt 55 kr.
2. Ácsmunka 2051 frt 36 kr.
3. Vasmunka 1811 frt 85 kr.
3. Cserépfedő munka 433 frt 51 kr.
5. Bádógos munka 335 frt 95 kr.
6. Asztalos, mázó, lakatos stb. munka 1659 frt 95 kr.
7. Kárpitos munka 70 frt — kr.
8. Kályhámunka 391 frt — kr.
9. Különféle munkák 100 frt — kr.

Összesen: 16,327 frt 17 kr.

A tervek költségvetés, építési feltételek f. é. **április hó 11-ig** Ar Maróthon a kir. tanfelügyelősnél, ugyanazon hó 13-tól pedig **Körmöczbányán** a polgármesteri hivatalban megtekinthetők és ugyan e helyeken átvehetők az írásbeli zárt ajánlati minták is.

Felhívtnak a vállalkozni szándékozók, hogy a fent kitett napon és órában az elő-

írányzott építési költség után számitandó 5% tóli bánatpénzzel ellátva a kitiizott helyen vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig jogérvényes írásbeli zártajánlatukat az 5% bánatpénznek mellékelése mellett az építési munkálatok biztosításával felruházott alulírott bizottmányhoz az árlejtési és építési feltételekben kikötött határidőig küldjék be.

Ar-Maróth, 1895. márcz. 30.

Eördögh Dezső,

Barsvárm. kir. tanfelügy., a bizottság elnöke.

Kitünő padló-máz!

puha padlóra.

Linoleum padló-zománcz

3 árnyalatban.

Eisenstädter Testvéreknel
BÉCSBEN.

Teljesen használatra kész, csinos és a czeleak megfelelő 1/4 kilós dobozokban. **Linoleum padló-zománcz** egy óra alatt megszárad, pompás fényű, sima és repedésektől ment marad. **Linoleum padló-zománcz** közvetlenül a dobozból mázolható fel. **Linoleum padló-zománcz**, használatra sokkal olcsóbb, mint a többi padló-fénymáz.

Kapható minden nagyobb festék- és gyógyszerüzletben.

Ipolysági takarékpénztár.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Az „Ipolysági takarékpénztár“ részvénytársaságnál ujonnan rendszeresített

titkári állásra

ezennel pályázat hirdettetik. — Évi javadalmazás 700 frt. — Elméleti képesség gyanánt a kereskedelmi középiskola bevégezése kívántatik meg, s az ügyviteli szabályok 5. §-a értelmében 1400 frt óvadék.

Továbbá megüresedés folytán egy

számgyakornoki állás

lenne betöltendő évi 400 frt fizetéssel, kereskedelmi iskolát végzettek előnyben részesülnek.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy ezen állások elnyerhetése iránti kérésüket, biztosítéki nyilatkozatukat, eddigi működésüket és erkölcsi előéletüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényeiket

1895. évi május hó 1-ig

a részvénytársaság igazgatóságához annyival inkább adják be, mivel a később beérkezők figyelembe nem vétetnek.

A megválasztott kötelei állását azonnal elfoglalni.

Ipolyság, 1895. évi április hó 10-én.

Az ipolysági takarékpénztár igazgatósága.

Szabadalmazott

valódi „SINGER“ és valódi „HOWE“
családi és iparos varrógépek
gen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval.

Árak részletfizetésre: valódi utánz.

Singer családi varrógép kézi hajtásra	22.—	19.—
Singer családi varrógép állvány és szekrényvel	35.—	28.—
Singer Medium iparosoknak gép állványval	40.—	36.—
Nagy Singer 4-es iparosnak állványval	44.—	39.—
Howe családi varrógépek állványval	33.—	27.—
Nagy Howe iparosoknak varrógépek	44.—	38.—
Ringschiff iparos varrógép	70.—	58.—

Készpénz fizetés mellett 5%-a olcsóbb.

A valódi SINGER és HOWE gépeknek
egyed. raktára KERN TESTVÉREKNÉL Léván
Géptük, részek és csónak olcsón.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi
személyes továbbajánlásnak, —

RICHTER-féle TINCT. CAPSICI COMPOS.-I
(Hörgony-Pain-Expellert)

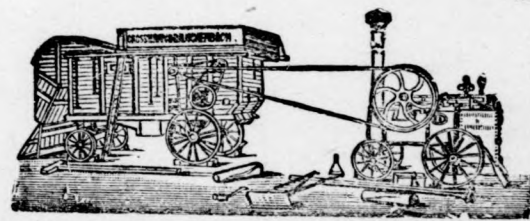
az utolsó 25 évben jó sikerrel használták. — köszönheti ezen igazán biztos hatásu házi szer nagy elterjesztését és általános kedveltségét. Ki a Tinct. capsici comp.-t (Hörgony-Pain-Expellert) köszvényénél, csúznál (tagszaggyatásnál), keresztcsontfájásnál, fej- és fogfájásnál, csipfájdalomnál, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghűléseknél is, mint levezető elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult há iszernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr. és 1 frt 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszerárakban, Budapesten **Török József** gyógyszerésznél. — Csak a „Hörgony“ védjeggyel ellátott üvegek elfogadandók. — Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.

Minden megrendelésnél kényelmes fizetési módzatok

Összes gazdasági gépek elsőrangú minőségben.

Legjobbnek bevált rendszerű vetőgépek igen jutányos árak mellett.

Legjobb hírnevű magyar gyártmány.

Cséplési bizonyítványok minden vidékről ingyen.

Gőzcséplők.

Szigoruan a magyar gazdasági viszonyokhoz alkalmazott gyártmányok.

Az **összes** gazdasági gépeket tartalmazó **árjegyzékkel, szakbavágó felvilágosítással** és tanácssal, **árak és feltételek** közlésével szivesen és **díjmentesen** szolgálók.

ELSŐ MAGYAR

gazdasági gépgyár részvénytársulat

BUDAPESTEN.

Képviselője: **Strasser Izidor Léván Ladányi-utca 245. házzszám.**

Egy- és kétvasu (könnyű) aczélekek kiváló minőségben.

Minden hozzám intézett gazdasági gépekre vonatkozó **kérdésre** azonnal kimerítő **díjmentes felvilágosítás** adatik.

Nagy választék morzsolók, repavágók, darálók, szeszkavágók, egy kisebb, mint nagyobb gazdák számára.